

Teljes erővel dolgoznak a viharok helyreállításán

A tengerár hatalmas pusztítást okozott Nyugat-Európában

Hatalmas viharok pusztítottak a múlt hét végén Európa-szerte. A szokatlan időjárás még vasárnap is nagy károkat okozott főleg Nyugat-Európában.

A szinte emberemlékezet óta nem tapasztalt hevességi orkán által felkorbácsolt tenger ár beláthatatlan méretű pusztítást okozott az NSZK északnyugati partvidékén, és ahogy az ár apadóban van, egyre több halottat szállítanak az elöntött falvakból és a városi lakónegyedekből a rendőrség, a katonaság és a Vöröskereszt gumicsónakokon közlekedő mentőosztagai.

Magában Hamburgban hét-főig 167 holttestet találtak, ennél azonban jóval nagyobb az eltűntnek bejelentett személyek száma. A legújabb becslések szerint a halálos áldozatok száma az egész partvidéken jóval meghaladja majd a kétszázat.

Hamburgban hétfőn ismét erősödött a szél sebessége, de még nem öltött viharos jellegét.

Az anyagi kár pontosan még fel sem becsülhető.

Az egész partvidéken mintegy 75 ezer ember vált hajléktalanná, jó részüket mindenét elvesztette, hiszen a katasztrófa olyan hirtelen következett be, hogy

a legtöbbben a szó szoros értelmében egy szál ingben mentették meg pusztán életüket.

A lakosság körében sok pánaszos szó hallatszik most amiatt, hogy a hatóságok nem figyelmeztették időben a veszélyeztetett terület lakosságát a menekülésre, a legtöbb embert alalmál riasztotta fel a félelmetes dübörgéssel közeledő tengerár.

Hágából jelentik: Schiermonnikoog szigetén katonákat vezényeltek ki

a helyi gatrendszerben kellett 60 méteres rés betömésére.

A Bern közelében levő Muerren üdülőhelyet hatalmas hólavín már két napja szinte elzárták a külvilágtól.

Vasárnap két helikopter szállított az üdülőknek élelmiszert.

Salzburg közelében mintegy

ezeröttszáz külföldi rekedt a hólavínak által körülvárt hegyvidéki menedékházakban.

Közép-Angliában a hét végén teljes erővel folytak a mentési munkálatok a pusztító itéletidő okozta károk helyreállítására. Sheffieldben, ebben a hatalmas iparvárosban, ahol a pusztítás mértéke a legnagyobb volt, 110 hatalmas épület teljesen rombadott,

több mint 110 000 lakás és lakóház megrongálódott.

Az anyagi károk tetemesek. Noha a hatóságok idejekorán riasztottak, mégis

négyen életüket veszítették és több százan megsebesültek.

*

Szombaton délután két óra után a Szegeden és környékén végigszállgató orkán szélvihar a távbeszélő- és távírvonalakon is nagy rombolást végzett. Szeged és az algyői hid között a vihar a távbeszélő-oszlopsorból mintegy ötven darabot kitért és a vasútvonalra döntött. Sok távbeszélőoszlop erősen megdőlt.

Több helyütt a huzalok elszakadtak, az összeköttetés megbénult.

A vasútvonal déli oldalán levő távíró-oszlopsorból húsz oszlop tört ki, a többi szintén erősen megdőlt. Ezen a vonalon azonban, ha nehezen is, de az összeköttetés a posta fenn tudta tartani.

A Szegedi Postaigazgatóság a vihar csendesülése után a szükséges intézkedéseket megtette. Az igazgatóság területéről

három megyéből az összes nélkülözhető távírdarabum-kást Szegedre rendelték.

s itt központilag megszervezték a helyreállítást.

Vasárnap a vihar olyan nagymérvű volt, hogy a vasúti töltésen megállni nem lehetett, az embereket a töltésről lesodorta a szél. Ilyen

körülmények között a helyreállítás csak arra szorítkozhatott, hogy a vasúti forgalmat akadályozó oszlopokat eltávolítsák, s az összeszakadozott huzalokat felszedjék.

Hétfőn, miután a vihar megszűnt teljes erővel megindult a helyreállítás. Először is a tönkrement oszlopsort javították, s azon igyekeznek, hogy

Hódmezővásárhelyen az összeköttetést a legrövidebb idő alatt helyreállítsák.

Átmenetileg Hódmezővásárhelyen Szentesen és Makón át létesítettek távbeszélő kapcsolatot. Így sem győzik a sok telefonhívás lebonyolítását, de legalább Hódmezővásárhely nincs elvágyva a környéktől.

A Szegedi Postaigazgatóság dolgozói a súlyos helyzetre való tekintettel megfeszített erővel dolgoznak, hogy a helyreállítás minél gyorsabban megtörténjen és zavartalan legyen a megye területén a távbeszélő és távíró kapcsolat.

A könyvek vasárnapja

ZÁKÁNYSZÉKEN

Jó órával előbb érkeztem Zákányszékre, mint ahogy az ünnepi könyvnap műsora kezdődött a művelődési házban. Addig hallgattam a közönségi párttitkár, meg Tóth Szilveszterné tanácselnök-asszonyt. Látszatra száraz, tételes adatokat jegyezgettem noteszombá. Zákányszéken tavaly a dolgozó parasztkor jóval több mint 80 ezer forintot áldoztak könyvekre. Az egy lakosra jutó könyvvásárlási érték 26 forint volt egy év alatt. Számítottuk a csecsemőket is! Ez a kép azonban korántsem teljes, hiszen ezt a 80 darab ezrest egyedül csak a földművelésügyi minisztérium társaságában hagyták ott. Bizony azt senki sem tudja megmondani, mennyi könyvet juttatott el ide még külön az Állami Könyvtarjlesztő. Mikor mennyi könyvet adott az emberek kezébe a helyi népkönyvtár és a tanyák működő sok fiókkönyvtár? A községi könyvtáros nyilvántartásában ez áll: a belterületi könyvtár könyveit

2500 esetben olvasták tavaly.

Mintha ingyen adták volna...

Dermesztően hideg téli szél tombolt a házak, tanyák között, biciklizni, motorozni egyáltalán nem lehetett. Így hát a távoli tanyákról is gyalog jöttek az emberek be a faluba a könyvek vasárnapjára. Tíz órakor már három és fél ezer forintnál is nagyobb volt a bevétel a központi elárusítóhelyen. (Délután négykor pedig már hatezer forint volt). Vitték, kapkodták a sok szép könyvet, mintha csak ingyen adták volna. Boldog izgalommal dolgoztak a kis úttörők is. Mórahalomról kértek az ottani önkiszolgáló boltból füleskosarakat, ezekkel hordták szét a könyveket a házakhoz. Börcsök Pityu, a kis "Hüvelyk Matyi" délből 196 forinttal, üres kosárral nyargalt elő valahonnan. Polyák Albi, Felhő Józsi, Nógrádi Marika és Ördög Marika szinte óránként tértek vissza a művelődési házba könyvekért.

sza a művelődési házba könyvekért.

Népes publikum hallgatta a művelődési házban a vendég író, Gergely Mihályt, aki regényhőseivel, nagyszerű munkasalakjaival jött el ide. Sorra bemutatta írói világának népét, gyári munkásokat, a tatali bányászokat. Elmondta, hogyan lett belőle, az egykori favágó fiából író, akit egyébként papnak szánt a régi világ.

A szellem is megkapja a maga részét

Kovács Miklós költő verse egy nagyon fáradt, öreg parasztasszonyról, az édesanyjáról szól, aki mindig dolgozott. Akinek csak néha adódott fél órácskaja arra, hogy ledőljon egy kicsit, a forró tetőcserepek alatt, a kiöntött »élet«, a búza tetejére. A szemekből olvastam: ilyenek, ilyen fáradhatatlannak a zákányszéki asszonyok is.

Tapsolt önfeláldozó min-denki az írónak, költőnek, a táncoló, éneklő kiscista lányok szép műsorának.

Takács József, a helyi iskolák igazgatója mondta: »Nálunk a mindennapi kenyér és a könyv egyenrangúvá lett. Már régóta egy boltban árúsítják mind a kettőt. S aki bejön az üzletbe, hogy táplálékot vegyen a testnek, annak van pénze, hogy megvegye a szellemnek is a magáét«.

Névnapi is könyv

Azután, hogy vége lett az ünnepi műsornak, a nagyteremből kiözönlő tömeg ismét elárasztotta a könyvespultok környékét. Egy jó negyvenes, köpcös, kucsmás gazdától, Pinter Józseftől hallottam itt:

— Nálunk igen szép szokás alakult ki az utóbbi években, idestova hagyomány is lett, hogy névnapi, születésnapokra ajándékba csaknem mindig könyvet veszünk. Például Erzsébetkor, meg Katalin napkor kevés lett a könyv a faluban. Gyorspostán kellett eligazítani a hiányt.

Ez a szövegkezelet gazda-ember aztán azt újságolta el, hogy tegnap este valakitől kölcsönkaptam Mikszáth Kálmán Szent Péter esernyőjét, s éjjel 11 órára már ki is olvasta. Sietni kellett — mondta —, mert csak reggel adták kölcsön«.

Egy nagyon jó szokás

Délután könyvárusítók kíséretében látogattam el Papp Antalékhöz. Az eladókknak már nem volt szerencséjük, mert a kis úttörők itt már elverték a »harमतot«. Az idős, 62 éves házigazda vagy 15 kötet könyvet vett a gyerekektől.

— Mióta olvas rendszeresen?

— Már nagyon régen, gondolom, negyven éve.

Az asztalon megpillantottam egy könyvet, gyümölcs-termesztésről szól. Nem Magyarországon adták ki, hanem Bukarestben. Antal bácsi azonban külföldről is behozatta. Az egész falu tudja róla, ő volt a környék első könyvmádjója. Ezért, tiszteltből, szeretetből adták neki az »Okos« ragadványnevet is.

Kint a főutcán többen is mondták, meg kellene látogatnom még Makra Gézáékat, Vas Ferencéket, Móra Józseféket is. Igazi könyvbarátokkal ismerkedhetném meg náluk. De az idő már estefelére járt. Ünneplőruhás fiatalok jöttek mindenfelől. Mert könyvesbál lesz! A bál belépő mellé a helyi szokások szerint mindenki vásárol magának egy könyvecskét is. Jó ez — mondják —, így az örmöböl, a szórakozásból haza is lehet vinni.

A könyvek vasárnapja Zákányszéken — gondolom — hajnal felé ért véget. S azt is hiszem, a sok száz kötetnyi »jóbarát« mindegyike megleszte gazdáját.

Lőkös Zoltán

Csepri József

REÁLIS ALAPOKON

Ceruzasorok az országgyűlésből

Két napra megelégnék a Duna-parti útgótlakus, hatalmas épület, törvényházunk immár szimbólummá vált palotájának tanácskozási terme, s folyosói. Ülészett népköztársaságunk országgyűlése. Alapos előkészítő munka, az illetékes bizottságokban 112 képviselő észrevételeinek, javaslatainak figyelembe vétele után az 1962. évi költségvetést tárgyalják.

Ma már ismét csendes a nagyterem, elnéptelenedtek a süppedő bordó szőnyeggel borított folyosók. Valamikor az urak T. Házában hetekig tartott az efféle vita: a különféle egyéni érdekek, csoport-érdekek ellentétei retestest-taként nyújtották el az érdekes tanácskozást. Most »a dolgozó nép okos gyűlékezete« a lényegről beszél, közös érdekekről, az egész nép érdekeitől indítva. Most valószínűleg csak azon volt vita, hogyan lehetne még jobban, még gazdaságosabban, még hasznosabban — mindannyiunk érdekében...

Mire ezek a sorok megjelennek ki-ki munkahelyén van már. A köralkában elhelyezett padosorokban helyet foglalt képviselők ugyanúgy, mint a padosorok előtti bársonyűzésekben ült miniszterek. Leszerelték az óriási reflektorokat, melyek a filmeknek, televíziósoknak, fotóriportereknek szolgálták segítségül. Mindenki teljesíti feladatát, hogy eleget tegyen annak, amit megszavazott, s ami minden magyar állampolgárra kötelező érvényűvé vált. A kormány posztjain éppúgy, mint a munkapadnál, a traktornál, a földet, a laboratóriumokban vagy egybeült: a munkahelyeken, ahonnan a képviselők, a nép államának képviselői érkeztek és kétnapos, eredményes tevékenység után ismét visszatértek. De itthon is lapozzák jegyzeteiket, akárcsak az újságíró, felelevenítve egy-két szívförföldtől noteszának ceruzasoraiból.

Tele a képviselői padosorok, megteltek az újságíró-pályók és foglaltak a diplomáciái páholyok is. Ez utóbbiak egyikére, az elnöki emelvényről jobbra eső első páholyra szegeződik egyszerűen csak minden tekintet. Itt foglal helyet egy megnyerő, fiatalos, kreol arcú, keskenybojuszú férfi, Leo Vigildo Fernandez, a Kubai Köztársaság külügyminiszterhelyettese. Köszönti az elnököt Rónai Sándor, mielőtt dr. Wild Frigyes előterjeszti a 2. Havannai Kiáltvánnyal kapcsolatos határozati javaslatot. Egyszer-

re csattanának össze a tenyerek s a percekig tartó tapsviharban mosolyogva, felállva hajol meg többször is a kubai vendég. Meghatódottan köszöni a népének szóló, forró üdvözlést. Aztán tolmácsa minden szavára feszülten figyel, amint hangzanak a határozati javaslat megfontolt mondatai. »...A magyar nép mélyszégyen megértéssel és együttérzéssel kíséri a kubai népnek hazája függetlenségéért és felemelkedéséért folytatott elszánt küzdelmét...« Végül szavazásként minden kar a magasba lendül: a termet a proletármemzetköziség erejének izzó melege járja át.

Már Nyers Rezső beszél, a pénzügyminiszter. Expozóját mondja az idei költségvetésről. Elemzi az elmúlt esztendő, majd rátér az idei feladatokra. S közben egy mondat különös jóleséssel ragad a figyelembe:

»A most beterjesztett költségvetés az első, amelynek összeállításakor az ország egészében szocialista termelőviszonyokkal számoltunk«.

Új, soha nem volt lehetőségek, távlatok és alapok. Hiába, a történelmi fejlődést nem lehet megállítani!

Azt mondják a számok, statisztikák száraz dolgok. Sokszor magam is így hiszem. De ezt mondhatni-e, mikor olyasmiket hall az ember, mint az expozében? Példának okáért: Idén legalább 47 ezer lakás építésére befejezésre kerül sor az országban. A tudományok ápolására 2 milliárd forintot fordítunk. Az állami költségvetés idén minden általános iskolai tanuló képzésére átlagban 1255 forintot fordít, minden középiskolási diákra 3882 forintot, minden ipari tanulóra 4700 és minden egyetemi hallgatóra 23 ezer 336 forintot.

Ezek már nem számok. Ez maga az élet. A mi életünk!... A vidéki képviselők szinte vezényszóra emelik ceruzájukat, tollukat a költségvetésnek ennél a részénél: »A beruházásokra fordított pénzeszeg 1962-ben 14 százalékkal növekszik a tavalyihoz viszonyítva... Emellett méltó, hogy az ipari minisztériumok beruházásainak 60-70 százaléka a vidéki ipar bővítését és üzemfejlesztését szolgálja...«

Van miről beszélgetni a szünetben. Keressük csak meg a szegedieket, a Csongrád megyei képviselőket. Nem kell őket összeszedni, egy csoportban tárgyalják a költségvetés megkapó, reális számait a folyosón. Lacsná Mihályné, Bódi László, Kátóna Sándor, Kurucz Márton, Pál János idéz fel egy-egy részletet. S közöttük Németh Károly is, aki már a fővárosban, a párt Központi Bizottságának osztályvezetőjeként dolgozik, de hű a megyéjéhez, megyéje gondjaihoz, örömeihez, választóihoz. Akárcsak Szirmai István, a Politikai Bizottság póttagja, a Központi Bizottság titkára, aki mosolyogva lép oda a kis csoporthoz és érdeklődik a hazai újságokról, a megyei hírekről, választókerületének életéről. Kattan is a fényképezőgép: megörökíti együtt az ország nagy háztartásán belül a megye ügyeit-bajait külön is szíven viselőket.

Ugyancsak a szünetből. Két szegedi ismerőssel akadunk össze a folyosón. Nagy beszélgetésben találjuk őket a Csongrád megyei, szegedi képviselőkkel. A Szegedi Kenderfonógyár dolgozó: Ördög András fődíszpécsér és Juszt József, az előfőnök főművezetője. Érdekelte őket az országgyűlés munkája, s belépőt kértek a közönség részére fenntartott emeletre. Lesz miről beszámolni otthon, hogyan dolgoznak a megválasztottak.

Csakis asszony mondhatott olyan találó megjegyzést, mint a költségvetési vita egyik felszólalója, dr. Möröcz Virág, Pest megyei képviselő, nagy realista írónk lánya: »Olyan ez az állami költségvetés, mint egy kiegyensúlyozott család megfontolt, minden részletre kiterjedő háztartási beosztása...« S tegyük hozzá azt a gondolatot, amit ugyancsak a vitában felszólaló Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Központi Bizottság titkára fejtett ki, mint a költségvetés legnagyobb értékét, hogy ez a beosztás reális alapokon nyugszik, a helyes arányokat kialakító előirányzat.

Igen, igaz, nem tehetjük meg megegyezően, hogy a vágyakat tervezsük. A költségvetés, amelyet az országgyűlés elfogadott reális, s ha betartásán okosan, gazdaságosan örködünk, akkor a még jobb életet, biztos előrehaladást segítjük mindannyiunk javára.